

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

КАРПАТСЬКА УКРАЇНА – НЕЗАЛЕЖНА ДЕРЖАВА

ПРОГРАМА

МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 80-РІЧЧЮ ПРОГОЛОШЕННЯ
НЕЗАЛЕЖНОСТІ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ

(м. Ужгород, 14-15 березня 2019 року)

Ужгород – 2019

**ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ «КАРПАТСЬКА УКРАЇНА – НЕЗАЛЕЖНА
ДЕРЖАВА»**

Голова оргкомітету – ректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор медичних наук, професор **Володимир Смоланка**.

Заступники голови оргкомітету – доктор історичних наук, професор **Микола Вегеш**; член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор **Степан Віднянський**.

Секретарі конференції – кандидат філологічних наук, доцент **Василь Шаркань**; кандидат історичних наук, доцент **Маріан Токар**.

Члени оргкомітету:

проректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор фізико-математичних наук, професор **Ігор Студеняк**;

проректор ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор політичних наук, професор **Мирослава Лендьел**;

декан факультету суспільних наук ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор політичних наук, професор **Юрій Остапець**;

декан юридичного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор юридичних наук, професор **Ярослав Лазур**;

декан факультету міжнародних економічних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор політичних наук, професор **Микола Палінчак**;

декан факультету історії та міжнародних відносин ДВНЗ «Ужгородський національний університет», доктор історичних наук, професор **Іван Вовканич**;

декан філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», кандидат філологічних наук, доцент **Галина Шумицька**.

**У РОБОТІ КОНФЕРЕНЦІЇ БЕРУТЬ УЧАСТЬ
НАУКОВЦІ УСТАНОВ:**

Вінницький аграрний національний університет

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

Генеральний секретаріат Союзу Українців Румунії

Громадська організація «Агенція досліджень регіонального соціуму «Карпатія»

Громадська організація «Асоціація політологів та міжнародників УжНУ»

Державний архів Вінницької області

Державний архів Закарпатської області

Західний університет імені Васіле Голдіша (м. Арад, Румунія)

Інститут історії України НАН України

Інститут Української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського
НАН України

Історико-краєзнавчий музей Іршавської об'єднаної територіальної громади

Історичний повітовий музей (Сату Маре, Румунія)

Карпатський інститут підприємництва, Хуст

Карпатський університет ім. Августина Волошина

Київський університет імені Бориса Грінченка

Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Меморіальний музей тоталітарних режимів «Територія Терору» (Львів)

Мінський міський педагогічний коледж (Мінськ, Білорусь)

Музей української культури у Свиднику (Словацький національний музей,
Словацька Республіка)

Ужгородський національний університет

Український Музей-Архів, м. Клівленд (штат Огайо, США)

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

14 березня 2019 р.

8.30 – 9.55 Реєстрація учасників конференції (площа Народна, 3, Ужгородський національний університет, малий зал Вченої ради, 2 поверх).

10.00 – 13.00 Відкриття міжнародної конференції «Карпатська Україна – незалежна держава». Перше пленарне засідання (площа Народна, 3, Ужгородський національний університет, малий зал Вченої ради, 2 поверх).

13.00 – 14.00 Обідня перерва.

14.00 – 18.00 Друге пленарне засідання міжнародної конференції (площа Народна, 3, Ужгородський національний університет, малий зал Вченої ради, 2 поверх).

15 березня 2019 р.

10.00 – 13.00 Третє пленарне засідання міжнародної конференції (площа Народна, 3, Ужгородський національний університет, малий зал Вченої ради, 2 поверх).

13.00 – 14.00 Обідня перерва.

14.00 – 18.00 Четверте пленарне засідання міжнародної конференції (площа Народна, 3, Ужгородський національний університет, малий зал Вченої ради, 2 поверх).

Регламент

Слово для привітань до 5 хвилин

Доповідь на пленарних засіданнях до 20 хвилин

Відкриття конференції
Перше пленарне засідання
14 березня (10.00 – 13.00)

Вступне слово ректора Ужгородського національного університету, доктора медичних наук, професора Володимира Смоланки.

Привітання депутатського корпусу Закарпатської обласної ради.

Привітання Ужгородського міського голови Богдана Андріїва.

Привітання голови Закарпатського крайового Товариства політичних в'язнів і репресованих Івана Коршинського.

Привітання директора Українського Музею-Архіву в Клівленді (США) Андрія Фединського.

Привітання родини Володимира Блондиненка (США).

Привітання генерального секретаря Союзу Українців Румунії, доктора Ірини-Люби Горват.

Покладання квітів до пам'ятника Президента Карпатської України Августина Волошина.

Доповіді

Карпатська Україна як етап українського державотворення.

Степан Віднянський, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор, Інститут історії України НАН України (Київ).

Ідеологічні підстави постанови Карпатської України.

Олександр Ситник, доктор історичних наук, завідувач кафедри історії, археології і філософії, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

Фото-знахідки часів Карпатської України авторства Каленика Лисюка з фондів Українського Музею-Архіву.

Олександр Дебич, професор (Ohio State University).

Події 13-14 березня 1939 р. в Хусті: путч, повстання чи збройний конфлікт?

Олександр Пагіря, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Меморіального музею тоталітарних режимів «Територія терору» (Львів).

Степан Ключурак – міністр оборони Карпатської України.

Микола Мушинка, закордонний член Національної академії наук України, доктор філологічних наук, професор (Словацька Республіка).

Загострення ситуації в Підкарпатській Русі у серпні 1940 р. і Румунія.

Корнел Град, професор Західного університету імені Васіле Голдіша (м. Арад, Румунія).

Друге пленарне засідання
14 березня (14.00 – 18.00)

Модератори:

Ірина Руснак, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури і компаративістики, Київський університет імені Бориса Грінченка;
Михайло Савчин, доктор юридичних наук, професор, директор НДІ порівняльного публічного права та міжнародного права, Ужгородський національний університет.

Доповіді

Доля української організації «Просвіта» після приєднання Підкарпатської Русі до Угорщини (1938-1944 рр.).

Олег Казак, кандидат історичних наук, викладач Мінського міського педагогічного коледжу. Мінськ, Білорусь.

«Творім патріотичну молодь» як один із основних заповітів Августина Волошина.

Володимир Тарасюк, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики, Ужгородський національний університет.

Світоглядні основи Августина Волошина: національно-мовний та культурологічний аспекти.

Юлія Юсип-Якимович, кандидат філологічних наук, доцент, Ужгородський національний університет.

Енциклопедичне та змістове наповнення літературно-художніх антропонімів творів Августина Волошина.

Анастасія Вегеш, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови, Ужгородський національний університет.

Поетика назви роману-репортажу «Сонце з Заходу» Уласа Самчука.

Ірина Руснак, доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури і компаративістики, Київський університет імені Бориса Грінченка.

Правовий статус української мови як державної / офіційної: історія і сучасність.

Вікторія Туряниця, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави, Ужгородський національний університет;

Василь Туряниця, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки і педагогіки вищої школи, Ужгородський національний університет.

Етимологічний правопис як інструмент маніпуляції на Закарпатті міжвоєнного періоду.

Василь Шаркань, кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики, Ужгородський національний університет.

Карпатська Україна та континуїтет української державності.

Михайло Савчин, доктор юридичних наук, професор, директор НДІ порівняльного публічного права та міжнародного права, Ужгородський національний університет.

Автономія Підкарпатської Русі як передумова проголошення Карпатської України.

Сергій Болдижар, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права, Ужгородський національний університет;

Василь Мойш, магістр права, Ужгородський національний університет.

На шляху до державності: Карпатська Україна (1938-1939) із вісімдесятирічної відстані.

Іван Шинкар, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри філології та суспільних дисциплін, Карпатський інститут підприємництва, Хуст.

Сторінки історії Карпатської України (Епоха Карпатської України у моїй творчості).

Михайло Белень, доктор мистецтвознавства, професор Карпатського університету ім. Августина Волошина, академік Міжнародної академії богословських наук.

Третє пленарне засідання

15 березня (10.00 – 13.00)

Модератори:

Степан Віднянський, член-кореспондент НАН України, доктор історичних наук, професор;

Ігор Тодоров, доктор історичних наук, професор кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій, Ужгородський національний університет.

Доповіді

Роль «Третього сектору» в державотворенні Карпатської України.

Маріан Токар, кандидат історичних наук, докторант кафедри державного управління, Львівський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

Політична участь етнічних меншин у державотворенні Карпатської України.

Михайло Зан, кандидат історичних наук, доцент, докторант кафедри політології і державного управління, Ужгородський національний університет.

Закарпатські євреї восени 1938 – навесні 1939 років: Підкарпатська Русь / Карпатська Україна.

Марина Михайлюк, кандидат історичних наук, науковий співробітник Інституту Української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського НАН України.

Становище православної церкви в період Карпатської України.

Юрій Данилець, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології, етнології та культурології, Ужгородський національний університет.

Греко-католицька церква і держава в автономній Карпатській Україні (За матеріалами МЗС ЧСР).

Віктор Кічера, кандидат історичних наук, доцент кафедри модерної історії України та зарубіжних країн.

Участь активістів «Союзу Підкарпатських українських студентів» у політичних подіях 1938-1939 рр.

Костянтин Куцов, аспірант кафедри археології, етнології та культурології, Ужгородський національний університет.

Леонід Мосендз на Закарпатті у 1938-1939 рр.

Олександр Кравчук, кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського;

Костянтин Завальнюк, кандидат історичних наук, головний спеціаліст відділу інформації Державного архіву Вінницької області.

Проблеми історії Карпатської України на сторінках підручників вищої школи.

Ігор Мазило, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України та філософії, Вінницький національний аграрний університет.

Зовнішньополітичний вимір суспільних настроїв на Закарпатті в контексті вісімдесятиліття Карпатської України.

Ігор Тодоров, доктор історичних наук, професор кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій, Ужгородський національний університет.

Система політичного режиму Міклоша Горті в Угорщині (1920-1939 рр.).

Олександр Бертолон, заступник голови Правління ГО «Асоціація політологів і міжнародників УжНУ».

Четверте пленарне засідання

15 березня (14.00 – 18.00)

Модератори:

Сергій Федака, доктор історичних наук, професор кафедри античності, середньовіччя та історії України домодерної доби, Ужгородський національний університет;

Василь Міщанин, кандидат історичних наук, доцент кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, Ужгородський національний університет.

Доповіді

«Статті и стихи националистического характера»: аналіз кримінальної справи Андрія Патруса-Карпатського.

Василь Міщанин, кандидат історичних наук, доцент кафедри модерної історії України та зарубіжних країн, Ужгородський національний університет.

Стан і проблеми шкільництва Підкарпатської Русі / Карпатської України (жовтень 1938 – березень 1939 рр.): мовою цифр і фактів нововиявлених архівних документів.

Василь Туряниця, кандидат філологічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки вищої школи, Ужгородський національний університет;

Наталія Васирина, начальник відділу формування НАФ та діловодства Державного архіву Закарпатської області;

Вікторія Туряниця, кандидат юридичних наук, доцент кафедри теорії та історії держави і права, Ужгородський національний університет.

Роль греко-католицької церкви в процесі становлення української державності (На матеріалі послань та листів Андрея Шептицького).

Володимир Басараб, старший викладач кафедри політології і державного управління, Ужгородський національний університет.

Економічна фесрія Карпатської України.

Сергій Федака, доктор історичних наук, професор кафедри античності, середньовіччя та історії України домодерної доби, Ужгородський національний університет.

Прикордонник Василь Попик – захисник Карпатської України.

Андрій Світлицький, директор історико-краєзнавчого музею Іршавської об'єднаної територіальної громади.

Карпатська Україна та бої 15 березня 1939 року в спогадах Михайла Гулянича.

Олексій Шафраньош, аспірант кафедри політології і державного управління, Ужгородський національний університет.

Перші публікації про Августина Волошина в українській історіографії (90-ті роки ХХ століття).

Ірина-Люба Горват, кандидат історичних наук, доктор філософії, старший науковий співробітник Історичного повітового музею м. Сату Марє (Румунія).

Вибори до Сойму Карпатської України.

Володимир Гиря, кандидат історичних наук, доцент кафедри політології і державного управління, заступник декана факультету суспільних наук, Ужгородський національний університет.

Прояв жіночої активності у військово-політичному житті Карпатської України.

Інгрід Абрамович, бакалавр політології, Ужгородський національний університет.

Угорський і польський терор в Карпатській Україні.

Микола Вегеш, завідувач кафедри політології і державного управління, доктор історичних наук, професор, Ужгородський національний університет.